

[A. Chr. Andersen.]

lidt nærmere. Der vil i alle tilfælde komme mange røster derfra med ønsker om ændringer af det foreslåede.

Men ellers er det ikke tiden her at gå i enkeltheder. Det regnede jeg ikke med at jeg ville, men kun sige lidt om selve begrundelsen for mindstestørrelsen, som af kommunalreformkommissionen er foreslået at skulle være ca. 200.000-250.000 indbyggere. Her synes det særlig at være det minimum, sundhedsstyrelsen mener skal være grundlaget for et centralsygehus, der er valgt; men da der i øjeblikket er 26 centralsygehuse uden for hovedstadsområdet, vil der blive 1-4 i hvert af de foreslåede amter. Det vil sige, at enten skal der nedlægges mange, eller også skal man finde frem til et system, hvorefter specialerne deles op på flere sygehuse. Også for de almindelige delte sygehuse vil der opstå problemer, hvis sundhedsstyrelsens ønske om, at disse skal have et befolkningsunderlag på 75.000, skal gennemføres.

For mig at se er der ingen særlig begrundelse for med hensyn til sygehusvæsen at vælge den nævnte mindstestørrelse. Den synes endda snarere enten at være for stor eller også for lille. Men da sygehusspørgsmålet spiller en stor rolle for befolkningen i de forskellige egne, vil jeg gerne fremføre til overvejelse, om ikke den indlæggelsesret over amtsgrænserne, der på frivillig basis flere steder til stor tilfredshed er gennemført, bør sikres ved lov. Hvis dette blev tilfældet, ville det sikkert afklare mange kommuners stillingtagen til amtsgrænsespørgsmålet, idet samhørsforholdene i øvrigt ofte går på tværs af ønskerne om benyttelse af sygehuse.

Der peges endvidere på, at en række andre opgaver inden for sundhedsvæsenet, undervisningsvæsenet, biblioteksvæsenet og socialvæsenet m. v. synes bedst at kunne administreres med det foreslåede befolkningsunderlag. Det er derfor muligt, at den valgte størrelse er den rigtige, selv om begrundelserne derfor ikke er alt for overbevisende. Man må i et udvalg se nærmere på det.

En interessant nydannelse er det 17 mands udvalg, der skal vælges af by- og amtsrådene til at bistå kommunalreformkommissionen med at udarbejde forslag til vilkår for etablering af de nye amtskommuner.

Indenrigsministeren kan så ydermere tillægge dette indirekte valgte udvalg beføjelser, som ellers amts- og byråd efter gældende lovgivning har. En sådan fremgangsmåde er usædvanlig, men måske den eneste mulige i den givne situation.

Vedrørende forslaget om udvidede beføjelser til kommunalreformkommissionen til i påkommende tilfælde at indstille kommuner til sammenlægning, uden at en sådan er godkendt af kommunerne, vil jeg gerne bemærke, at vi i mit parti helst havde set, at man, som forudsat ved den gældende lovs vedtagelse, havde klaret dette i fuld frivillighed. Vi har dog måttet erkende, at den skete udvikling har nødvendiggjort klare retningslinjer for sammenlægninger. Sammenlægningsønskerne i mange landkommuner er ofte gået mod den nærmeste større by. Årsagen er vel som regel den, at man ikke mener selv at have den fornødne økonomiske bærekraft, da der jo ikke er givet disse kommuner nogen sikkerhed for udligning af byrderne. Ved disse sammenlægninger opstår der muligheden for store kommuner omkring byerne med uløste problemer i den resterende del af området. Endvidere har der været områder, hvor det ikke har været muligt at få realistiske forhandlinger i gang om sammenlægning, så der kunne etableres bæredygtige kommuner.

De samvirkende Kommunalforeninger har da også været opmærksom på problemet, og selv om det strider mod kommunalforeningens hidtidige standpunkt, som har været, at sammenlægninger uden for byerne bør bygge på frivillige aftaler mellem sognerådene, har man af ovennævnte grunde måttet erkende, at der derved vil blive efterladt uløste problemer, og at der er og vil fortsat blive for mange forkerte sammenlægninger.

Samvirksomheden har derfor henstillet til indenrigsministeren, at der foretages den nødvendige revision af inddelingsloven, så en samlet løsning kan opnås, hvis forsøg på frivillig sammenlægning må opgives. Det er jo tanken, at disse frivillige forsøg stadig væk skal finde sted, og det er altså kun i tilfælde, hvor det har vist sig helt umuligt at opnå en frivillig aftale, at man da måske må gå til at gennemføre det ved tvang.

Der siges i bemærkningerne til lovforsla-